

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Jeg vil i denne samling fremsætte et forslag til en ændring af styrelsesloven, som gør det muligt at lave forsøg med andre styringsmekanismer end dem, loven foreskriver, med henblik på forsøg med »friuniversiteter«.

Men tiden har længe været moden til en mere gennemgribende ændring af styrelsesloven.

Jeg vil derfor undersøge, om der er politisk grundlag for en mere omfattende ændring af loven i 1989-90-samlingen.

9. Kvalitet

Det er en vigtig målsætning at sikre kvaliteten i uddannelser og forskning. Kvalitetssikring er institutionernes ansvar, men der stilles fra ministeriet og omgivelserne i øvrigt krav til kvalitetsniveauet. Det er Undervisningsministeriets ansvar at overvåge, at disse krav opfyldes, og at de bevillinger, der gives til institutionerne, anvendes tilstrækkelig effektivt, således at der ikke alene opnås det størst mulige antal uddannelsespladser, men at disse uddannelsespladser også opfylder de kvalitetskrav, som samfundet og de studerende med rimelighed må stille.

Lave gennemførelsesprocenter, alt for lange faktiske studietider og stor arbejdsløshed er tegn på manglende kvalitet i en uddannelse.

Ved alt for mange uddannelser, især på universiteterne, er kvaliteten målt med denne målestok ikke tilfredsstillende.

Efter SU-reformen kan store overskridelser af de normerede studietider ikke længere bortforklares med de studerendes dårlige økonomiske forhold. Derfor har jeg i 1987 meddelt institutionerne, at med SU-reformens ikrafttræden skal det være det normale, at de studerende gennemfører på normeret tid.

Det er ledelsens pligt at sikre hurtig indberetning til SU i tilfælde, hvor studiet forsømmes, således at SU-udbetalingerne midlertidigt kan udskydes (medmindre der er tale om studieskift eller ikkebestået eksamen, som giver mulighed for i alt ét års ekstra SU (max.)).

Det faglige landsudvalg for de naturvidenskabelige uddannelser har fremlagt en rapport, der påpeger de store frafaldsproblemer ved disse uddannelser og giver forslag til, hvorledes de naturvidenskabelige uddannelser kan effektiviseres. På grundlag af denne rapport er formændene for de faglige landsudvalg blevet bedt om mere generelt at forberede et initiativ til kvalitetssikring i uddannelserne.

Dette indebærer bl.a., at der må stilles mere præcise – og ofte også større – krav til kvaliteten af den undervisning, der gives ved de videregående uddannelser.

Vi løser ingen problemer ved hvert år at lukke et stort antal unge ind på uddannelser, hvor 60-70 pct. falder fra i løbet af de første år for derefter at stille sig op i uddannelseskøen igen. Der er brug for øgede ambitioner, hvad undervisningen angår, og der skal stilles større krav til studieintensitet og -kvalitet.

Der skal altså stilles større krav til undervisningen, men der skal også stilles større krav til de studerende.

Vi må sikre os, at de studerende har de nødvendige faglige forudsætninger for at gennemføre uddannelserne. Specielt ved de lange kandidatuddannelser må de faglige krav være høje, og vi gør de unge en bjørnetjeneste, hvis vi giver dem adgang til uddannelser, de reelt ikke har chancer for at gennemføre.

Derfor blev der i 1987 indført krav om en minimumskaraktér på 6 i fagene fysik og matematik for at få adgang til en ingeniøruddannelse.

Men dette er næppe tilstrækkeligt. Det kan blive nødvendigt at stramme disse karakterkrav, og det er ligeledes nødvendigt at overveje at indføre tilsvarende krav om minimumskaraktærer i visse fag ved andre uddannelser, hvor frafaldet er for stort.

10. Adgangsbegrænsningen: Behov for flere uddannelsespladser

Antallet af ansøgere til de videregående uddannelser har været voksende gennem de senere år. På trods af gentagne udvidelser af antallet af uddannelsespladser har antallet af afviste været stigende. I 1988 var der omkring 12.800 afviste ansøgere til uddannelserne under den koordinerede tilmelding. Heraf var de 2.400 afviste ved den 1-årige højere handelseksamen, der ikke tidligere var med i den koordinerede tilmelding. Søgningen til de øvrige uddannelser under den koordinerede tilmelding har udviklet sig som vist i bilaget (tabel 4).

En stor del af ansøgerne og dermed også de afviste er ikke unge, der lige har taget studentereksamen, men derimod lidt ældre personer, hvilket fremgår af bilaget (tabel 5).

Der er igangsat en undersøgelse af de afviste ansøgers situation.